

ALTAR DE MORTS HOMENATGE A JUAN GELMAN

Casa Amèrica Catalunya . 3 - 7 de novembre del 2014

Dediquem a Juan Gelman l'Altar de Morts 2014

El dilluns 3 de novembre, a les 20 hores, s'inaugura a Casa Amèrica Catalunya l'**Altar de Morts** amb el qual l'entitat ret tribut enguany al Premi Cervantes de Literatura **Juan Gelman**, mort el passat mes de gener.

En aquest acte intervindran l'editor **Alejandro García Schnetzer**, el poeta **Edgardo Dobry** i l'escriptor **Edson Lechuga**, que parlaran sobre la tradició mexicana d'honorar els difunts amb aquestes instal·lacions.

L'Altar, realitzat amb l'artista plàstica mexicana **Lola Zavala**, estarà conformat pels elements tradicionals de la tradició mexicana: flors, *calaveritas* de sucre, decorats de paper picat, espelmes, menjar i beguda a gust del difunt i també per llibres i fotografies de Juan Gelman.

L'Altar de Morts a Juan Gelman romandrà instal·lat a Casa Amèrica Catalunya fins al divendres 7 de novembre.

L'horari de visita serà de 10 a 14 i de 17 a 20 hores. Entrada lliure

Gelman i Mèxic

Casa Amèrica Catalunya ofereix aquest homenatge a Juan Gelman seguint la tradició mexicana del l'Altar de Morts atès que el poeta, escriptor i periodista va viure en aquest país els últims 24 anys de la seva vida a partir de l'exili polític de la seva Argentina natal.

Gelman va estar sempre vinculat amb la seva història argentina i integrat en la vida cultural de Mèxic. Tant és així que les seves cendres van ser escampades a la terra de Sor Juana Inés de la Cruz, a San Miguel Nepantla, estat de Mèxic.

Reconegut l'any 2007 amb el Premi Cervantes, Juan Gelman també va recollir importants distincions com el Premi Iberoamericà de Poesia Pablo Neruda, el Premi Reina Sofia de Poesia, el Premi Nacional de Poesia a l'Argentina; el Premi Juan Rulfo i el Premi Iberoamericà de Poesia Ramón López Velarde.

La tradició de l'Altar de Morts

A Mèxic, la celebració cristiana de Tots els Sants es mescla amb el Dia de Morts que els indígenes commemoren des dels temps prehistòrics i en el qual la concepció de la mort no s'associa a un premi (el paradís) o un càstig (l'infern). Per als pobladors originaris de Mèxic, la mort no és quelcom tràgic sinó un procés més del cicle constant de la vida.

Altar de Morts a Pepe Rubianes. Any 2009

La fusió a Mèxic de la tradició indígena amb Tots els Sants ha convertit aquestes dates en una festivitat, en un carnaval d'olors, gustos i colors amb els quals vius i morts hi conviuen i es retroben en una celebració plena de respecte, però també d'alegria i bullici.

Com a part fonamental d'aquesta festivitat, és costum a Mèxic instal·lar Altars en honor als éssers estimats, els quals han mort però hi tornaran per compartir un dia de records i festes.

Altar de Morts a Avel·lí Artís Gener, *Tísner*. Any 2012

L'Altar de Morts a Casa Amèrica Catalunya

Des del 2008, a Casa Amèrica Catalunya s'instal·la cada any pels voltants de la festivitat de Tots els Sants un Altar de Morts el qual segueix fidelment la tradició mexicana.

A aquella instal·lació pionera de fa sis anys, que va ser dedicada a les **víctimes de la violència a Mèxic**, l'han seguit els Altars en homenatge a l'actor i humorista galaico-català **Pepe Rubianes** (2009); a l'escriptor mexicà **Carlos Monsiváis** (2010); a **Las Pecanins**, la família d'origen català que va establir un pont cultural de valor incalculable entre Mèxic i Catalunya (2011); a l'escriptor, pintor, periodista, dibuixant i traductor català **Avel·lí Artís Gener, Tísner** (2012), i al periodista i escriptor mexicà **Jorge Ibargüengoitia** (2013).

Altar de Morts a *Las Pecanins*. Any 2011

Enguany, l'Altar de Morts a Juan Gelman compartirà espai amb l'exposició *Cortázar en Casa*, dedicada a l'escriptor argentí Julio Cortázar en el centenari del seu naixement. *Cortázar en Casa* es podrà visitar fins el dimarts 25 de novembre.

Altar de Morts a Jorge Ibargüengoitia. Any 2013

Tallers per a escolars

Amb el propòsit d'apropar els nens i joves a una de les tradicions mexicanes que s'ha mantingut amb més vigència al llarg dels anys, Casa Amèrica Catalunya organitza tallers sobre la celebració del Dia de Morts a Mèxic.

Al taller s'explica als nens què són els altars i els seus orígens. Es projecten imatges i es llegeixen, a viva veu, contes i *calaveres literàries*, composicions populars en to de broma i escrites en vers per honorar algun difunt.

Alumnes en l'Altar de Morts a Avel·lí Artís Gener, *Tísner*.

També s'ensenyava els escolars a elaborar el tradicional *papel picat* i es tasta el *pa de mort*, típic d'aquesta festivitat. Els alumnes, a més, entren en contacte directe amb l'Altar, del qual en perceben els seus colors i exuberància i se n'impregnen de cada detall.